

ISSN: 2149-0821

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Science

Yıl: 6, Sayı: 33, Ocak 2019, s. 456-472

Muhammed ÇETİN

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,
muhammed.cetinn.66@gmail.com

Ahmet ÖZKAYA

İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Mahmut KESKİN

İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Önder ÖZDEMİR

İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Coğrafya Bölümü

SOSYAL MEDYA PLATFORMLARININ TÜRKİYE'DE COĞRAFYA ÖĞRETİM SÜREÇLERİNE KATKISI

Özet

Sosyal medya platformları insanlara, fikirlerini, bilgilerini, çalışmalarını paylaşmayı sağlayan uygulamalar konumundadır. Sosyal medya, kullanıcı tabanlı olması ve sürekli güncellenmesi bu sayede insanları bir araya getirmesi ve aralarındaki etkileşimi arttırması bakımından büyük önem taşımaktadır. Günümüz dijital çağında çeşitli verileri saniyeler içerisinde istenilen hedeflere göndermek mümkün hale gelmiş böylece bilgiye erişim çok elverişli bir hal almıştır. Söz konusu sosyal medya teknolojileri öğretim sahasında özellikle de bilimsel doğası gereği Coğrafi bilginin paylaşılmasında çok avantajlı bir eğitim yönetim sistemi potansiyeli taşımaktadır. Bu platformlar sayesinde bilgi yaygınlık kazanmakta, uzak ve erişilmez olan lokasyonlara bu platformlar ile yakınlaşmakta ve tanıtılmaktadır. Böylece sosyal medya platformları birer okula dönüşmektedir. Bu makale Dünyada internet kullanımı ile ilgili güncel verilen değerlendirilmesi ve araştırmanın örnekleme olarak Facebook'daki Jeomorfoloji (Prof. Dr. Sırrı Erinç) grubundan 57 üye ile yapılan 15 soruluk anket çalışmasını kapsamaktadır. Bu çalışmada sosyal medya platformları incelenmiş ve sosyal medya uygulamalarının Coğrafya eğitimine etkileri ele alınarak saptanmış, bu sistemlerin katkısı sorgulanmış ve kazanımları ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda sosyal

medya uygulamalarının kullanımının ve erişiminin kolay olması, görsel ve yazının birlikte kullanılabilmesi sonucu Coğrafya öğretim süreçlerine olumlu katkısı anlaşılmış ve bu platformların Coğrafyacılar arasında kullanım oranının artması diğer kullanıcıların da bu platformlar sayesinde Coğrafya biliminin önemi ile ilgili artan paylaşımlar sonucunda bilinçlendiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İletişim teknolojileri, Sosyal medya, Coğrafya Eğitimi, Etkileşimli eğitim, Coğrafya ve sosyal medya etkileşimi

SOCIAL MEDIA PLATFORMS CONTRIBUTION TO THE PROCESS OF TEACHING GEOGRAPHY IN TURKEY

Abstract

Social media platforms are applications that allow people to share their ideas, information and work. Social media, user-based and continuous updating is of great importance in terms of bringing people together and increasing their interaction. In today's digital age, it has become possible to send various data to the desired targets in seconds so that access to information becomes very convenient. These social media technologies have the potential to have a very advantageous educational management system in sharing of geographic information. Information becomes widespread, remote and inaccessible locations are converged and introduced with these platforms. Thus, social media platforms become a school. The ability of users to write their ideas freely, share photos and videos, and the fact that applications are constantly updated every day, increase the use of masses rapidly. Due to these benefits, there are now internet users expressed in billions. People from different backgrounds and different age groups from different cultures use the Internet. The degree of dependence is increasing. The importance of the use of these tools in the educational context is also growing as new technologies develop and expand rapidly.

In this study, it is aimed to reveal the effects of these social media platforms and applications on the spread of geographic information. For this purpose, social media platforms were examined and the effects of statistical data and social media applications on geography education were determined and the contributions of these systems were questioned and their advances were determined. Thus, a school is turning into social media platforms. This article in the world regarding the use of the internet and facebook up to date given as the sample of the research the evaluation of the Geomorphology (Prof. Dr Sırrı Erinç) from the group member 57 made with the 15 question survey covers. This study examined social media platforms and social media applications in geography education effects by considering the contribution of these systems have been identified in the query and the gains. The use of Social media as a result of research applications and ease of Access, can be used with the Visual and the result of Geography teaching the writing process was understood the positive contribution. and increased the rate of use among these platforms are Geographers and other users the importance of Geography science thanks to these platforms with a as a result of the rising shares.

Keywords: Communication technologies, Social media, Geography education, Interactive education, Geography and social media interaction

GİRİŞ

Bilgisayar ve internet teknolojisinde meydana gelen gelişmeler, hayatın tüm alanlarında olduğu gibi eğitimde de dünya genelinde önemli değişimlerin yaşanmasına sebep olmuştur. Bu teknolojiler eğitim sisteminin planlanması ve işletilmesinde yaygın olarak kullanılıyor olmakla beraber, daha çok öğretim yöntemleri üzerinde etkili olmuştur. 20. yüzyılın büyük bir bölümünde okullarda öğretmen merkezli öğretim yöntemleri baskın durumdaydı (Winn ve Snyder, 1996). Ancak uzun yıllar öğretmen, ders kitabı ve yazı tahtası eksenli olarak verilen geleneksel eğitim sistemindeki dersler, günümüzde pek çok ülkede yerlerini bilgisayar, projektör ve İnternetli akıllı tahtası olan sınıflarda, çok çeşitli yöntemlerin aynı anda uygulandığı derslere bırakmıştır. Bilgisayar ve İnternet başta olmak üzere diğer teknolojilerin öğretmen ve öğrenci üzerindeki faydaları ile ilgili yapılan çalışmalar hız kazandıkça, bu teknolojilerin sınıflardaki yaygınlaşması da o ölçüde artış göstermektedir. (Demirci, Taş , & Özel, 2007). Web 2.0 öncesi kullanımda çoğunlukla internet sitesi sahipleri tarafından oluşturulan içerik kullanıcılar tarafından tek taraflı olarak izleniyordu. Ancak etkileşim söz konusu değildi. Web 2.0 sayesinde kullanıcılar, internette yer alan içeriği sadece okumakla kalmıyor, kendi ürettiği içeriği kolayca yayınlatabiliyor, etkileşimli uygulamalar ile çeşitli içerikler hakkında fikirlerini rahatça ifade edebiliyordu (Genç, 2010). Web 2.0 ve sonrası yeni nesil uygulama ve hizmetlerinin temel amacı, kullanıcıların teknik engellerle karşı karşıya kalmadan içerik paylaşımlarını ve aynı zamanda internetin sosyal etkileşim ve işbirliği potansiyellerinden yararlanmasını sağlamaktır. “*Web 2.0 araçları sosyal yazılımlar olarak adlandırılır ve web okurluğundan web okuryazarlığına dönüşümü beraberinde getirir. İnternet, bilginin hazırlanıp iletildiği ve hazır bilginin tüketildiği bir ortam olmaktan çıkıp, içeriğin katılımcılarla birlikte üretildiği, paylaşıldığı, birleştirildiği ve transfer edildiği bir platforma dönüşür*” (Horzum, 2010, s. 605). Yine Web 2.0 ile birlikte kullanışlılık daha da artmıştır. Kullanışlılık artışıyla birlikte daha çok programlar üretilmiş ve bu sayede kullanıcı artışı meydana geldiği gibi sosyal medyanın temellerinin atılmasında öncü olmuştur.

“*Web 2.0’ı takiben bloglar, facebook, twitter gibi sosyal uygulama platformları yaygınlaşmıştır. Artık çoğu kimse fikirlerini yazmaya ve başkalarıyla paylaşmaya başlamıştır. Bu sayede dünyada binlerce yazar ortaya çıkmıştır. Artık, insanlar gittiği çeşitli yerlerdeki fotoğrafları ve videoları sosyal ağlarda paylaşıyor ve diğer kullanıcılara hem fikir veriyorlar hem de gidip görülemeyen yerler hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlıyorlar. Mobil cihazların özellikle de dijital telefonların kullanımının yaygınlaşması da paylaşımların özellikle orijinal veri paylaşım ivmesini arttırmıştır*” (Alabay ve Ekinci, 2014). Web 3.0, ise semantik web veya yapay zekâlı web kavramına sahiptir. Web 3.0, içerik kontrolünün insan elinden çıkarak artık yapay zekânın kontrolüne geçtiği bir dünyadır denilebilir. Birbirleri ile etkileşim halinde bulunan veri tabanları insanların neyi sevip sevmediğini anlayan ve buna göre içerik üreten bir web dünyasıdır. İnternet olan tüm cihazları da kapsayacağı düşünülürse, Web 3.0’ı insanların günlük kullandıklarını tanımlayan yazılımlar bütünü olarak tanımlanabilir. (İnanç, 2009). Örneğin Google gibi büyük arama motorunun, kullanıcının internette aradığı içerik ile ilgili aramaları tespit edip kullanıcılara aradıkları içerik ile ilgili reklamlar çıkarabilmektedir.

Web teknolojilerindeki hız artışları ile çeşitli verileri saniyeler içerisinde istenilen tarafa göndermek mümkün hale gelmiş, böylece veri üretimi ve paylaşımı ivme kazanmıştır. Bu ise

sistemin birer eğitim platformları halini almasını sağlamıştır.

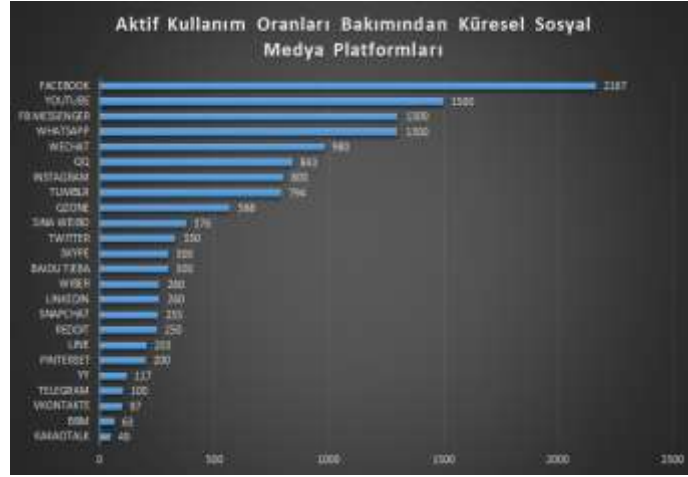
1. Kullanılan Yöntem

Araştırmada öncelikle konu ile ilgili literatür taramaları yapılmıştır. Çeşitli akademik, bilimsel kaynaklar, kitaplar ve çeşitli web sitelerinden faydalanılmıştır. Hipotezler doğrultusunda çalışma şablonları oluşturulmuştur. Coğrafya bilimine katkı sağlayan web siteleri, bloglar, sosyal medya grupları araştırılmış ve bunlar hakkında bilgiler derlenmiştir. Bağıntısız model uygulamaları, analitik değerlendirmeler, tahlil ve yorumlayıcı izlekler uygulanmıştır. Evren ve örneklem seçilmiş olup, anket uygulaması ile kazanımlar yoklanmıştır. Google form aracılığı ile hedeflenen kitleye 15 soruluk anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Anketin güvenilirliği açısından hedeflenen kitle sosyal medyada aktif olan coğrafya öğrencileri, öğretmenleri ve akademisyenlerden oluşmaktadır. Toplam 57 kişinin katıldığı ankette cevaplar çoktan seçmeli olarak hazırlanmıştır. Elde edilen bulgular gün yüzüne çıkarıldıktan sonra sonuç kaleme alınmıştır.

2. Sosyal Medya Platformlarına Genel Bakış

2000’li yıllarda sosyal medya araçlarının giderek kullanımının artmasıyla bilgi alışverişi hızlanmıştır. 2008’li yıllardan itibaren hayatımıza giren akıllı telefonlar ile birlikte sosyal medya uygulamaları artış göstermiş ve kullanım kolaylığı her güncelleme ile birlikte daha da artmıştır. Sosyal medyanın sürekli güncellenebilmesi, çoklu kullanıma açık olması, sanal paylaşım olanağı tanıması vb. açısından en ideal uygulamalar olarak kendini göstermektedir. İnsanlar sosyal medyada günlük düşüncelerini yazmakta, bu düşünceler üzerine tartışabilmekte ve yeni fikirler ortaya koyabilmektedirler. Ayrıca kişisel bilgilerinin yanında çeşitli fotoğraflar, videolar, paylaşabilmekte, blog açıp yazarlık yapabilmekte, alışveriş yapabilmekte, iş arayabilmekte ve zamanının çoğunluğunu bu sanal ortamda geçirebilmektedir. Bu durum zaman geçtikçe tüm dikkatlerin bu alana yönelmesine sebep olmakta ve sürekli yenilenen sanal dünyaya yeni bir kavramsal çerçeve çizmektedir (Vural ve Bat, 2010).

We Are Social ve Hootsuite’nin Dünyada ve Türkiye’de internet ve sosyal medya kullanım istatistiklerini yayınladığı 2018 raporuna göre Dünya’da 3.196 milyar sosyal medya kullanıcısı olup bu rakam dünya nüfusunun % 42’sine karşılık gelmektedir. Yine 2018 sosyal medya kullanım istatistiksel verilerine göre Facebook 2.1 milyar kullanıcı ile birinci sırada bulunmaktadır. Bunu youtube, whatsapp, facebook messenger, wechat gibi uygulamalar takip etmektedir (Şekil 1).

Şekil 1: Aktif Kullanım Oranları Bakımından Küresel Sosyal Medya Platformları (Social & Hootsuite, 2018).

Türkiye'de ise 51 milyon aktif sosyal medya kullanıcısı bulunmaktadır (Şekil 2). Buda ülke nüfusunun % 63'üne denk gelmektedir. 44 milyon kullanıcı mobil araçlar üzerinden sosyal medya uygulamalarına erişim sağlıyor. Bu rakam ise ülke nüfusunun %54'üne karşılık gelmektedir.

Şekil 2: Türkiye'de Sosyal Medya Kullanım Oranları (Social & Hootsuite, 2018).

Türkiye'de en fazla tercih edilen sosyal medya platformu Youtube olup onu sırasıyla facebook, whatsapp, Instagram, FB messenger ve twitter takip etmektedir (Şekil 3).

Şekil 3: Türkiye'de Tercih Edilen Sosyal Medya Platformları (Social & Hootsuite, 2018).

2.1. Sosyal Medya Uygulamalarının Coğrafya Öğretim İşlevi

Coğrafya bir bakıma mekânın resmedilmesidir. Coğrafya bilimi, insanlığın evreni, doğayı, canlıları anlama çabasıyla, ilk çağdan itibaren geliştirmeye başladığı en önemli bir evrensel araç olmuştur. (Külcü, 2016). Özelde doğal ve beşeri faaliyetlerin birbiri arasındaki ilişkiler bütünü, bu ilişkiler arasındaki etkileşimi ve ortaya çıkan ürünü nedensellik, dağılım, ilişki kurma gibi kendi ilke ve prensiplerine göre inceleyen bir bilim dalı olan Coğrafya biliminin evrensel doğası gereği yaygın etki oluşturmasında sosyal platformlar son derece elverişlidir.

Günümüzde sosyal medya, kitlelerle etkileşimde bulunabilen güvenilir bir bilgi kaynağı ve platform olarak güvenilirlik kazanmıştır. Sosyal destek ve erişilebilirlik, içerik oluşturma, işbirlikçi bilgi keşfi ve paylaşımı sosyal medyayı rakipsiz eğitim platformu kılmaktadır. Sosyal medya ile ses ile görüntüyü, yazı ile görüntüyü, yazıyı, sesi ve görüntüyü bir araya getirerek alternatif bir öğretim ve öğrenim sürdürebilmektedir. Esasında sosyal medya öğrenme yönetim sistemleri, eğitim programları sunan bir ağ yazılımıdır. LMS'de sosyal medya öğrenimi, hedef kitleye yardımcı olmak için anlık sohbet fonksiyonları, video, bilgi paylaşımı ve diğer ders kaynaklarını içeren forumları içerebilir. LMS'nin çoğu, sosyal medya entegrasyonunda yerleşik olarak gelir ve bu, kullanıcılar ve sistem arasındaki anlık etkileşimi sağlar. Sistem, öğrenci katılımını güçlendirir ve ekip projelerinin işbirliğini kolaylaştırır. Sosyal öğrenme yolları ile canlı konferans sistemleri, web semineri yeteneği, paylaşım grubu yorumları, bloglar ve çok daha fazla hizmet burada dikkati çeker (Dlamini, K. 2018).

Bu hizmetlerin başında ise multimedya, animasyon ve sanal gerçeklik teknolojileri gelir. Bilgisayar animasyonları sadece görsel algılamayı arttıran bir araç olmanın yanında aynı zamanda yapılandırıcı yaklaşıma uygun bir araçtır. Bu özelliği ile bilgisayar animasyonları öğrencilere deneyimden fazlasını kazandırmaktadır. Bilgisayar animasyonları ile öğrencilere yapay bir çevre oluşturulmaktadır ve bu yapay çevre çoğu zaman doğal çevreden daha faydalı olabilmektedir. Çünkü animasyonlar öğrencilere görebildikleri makro çevrenin yanında göremedikleri mikro çevreyi de sunmaktadır (Mikropoulos vd. 1997). Tversky, Morrison ve Betrancourt (2002), animasyonun işlevselliği ile ilgili hazırladıkları makalelerinin analizinde, animasyonların özellikle soyut, çözümü zor ve karmaşık zamanlama ilişkilerine sahip ayrıntılı

sistemlerin ve sürekli değişim içinde olan mikro adımların öğrenciler tarafından anlaşılması açısından oldukça faydalı bir araç olarak kullanılabileceğini vurgulamaktadırlar.

Sanal gerçeklik (Virtual Reality) kullanıcılarının hem keşfedip hem de etkileşime girebildiği ve üç boyutlu bilgisayar teknolojileri ile birçok uzun kronolojik süreçler kısa bir zaman dilimi içinde anlaşılır olmaktadır. Kayabaşı (2005)’e göre “*Sanal gerçeklik, bilgisayar ortamında oluşturulan 3 boyutlu resimlerin ve animasyonların teknolojik araçlarla insanların zihinlerinde gerçek bir ortamda bulunma hissini vermesinin yanı sıra, ortamda bulunan bu objelerle etkileşimde bulunmalarını sağlayan teknoloji olarak dikkat çeker. Günümüzde öğretim alanındaki sorunların çözümünde karşılaşılan zorlukları aşmada geleneksel yaklaşımların yetersiz kaldığı düşünüldüğünde; bu sorunları aşmada en etkili yaklaşımlardan biri olan bilgi teknolojilerinin sağladığı olanaklardan yararlanmak kaçınılmaz olmaktadır. Bu teknolojiyle beraber gündeme gelen sanal gerçeklik eğitim yöntemlerine farklı bir bakış açısı getirmektedir. Eğitim alanında yer alan eski yöntem ve teknikler etkinliklerini hızla kaybetmektedir. Bu alandaki sorunların çözümünde karşılaşılan zorlukları aşmada, geleneksel yaklaşımların yetersiz kaldığı düşünülürse; günümüzde en iyi yaklaşım bilgi teknolojilerinin sağladığı olanaklardan yararlanmak olacaktır. Bu yeni ve modern teknolojiyle beraber gündeme gelen sanal gerçeklik eğitim yöntemlerine farklı bir bakış açısı getirmiştir*” (Kayabaşı, 2005, s. 151-152).

Sosyal ağ araçları, veri kaynağı ve hedef kitle için eğitim ve öğretim açısından çoklu fırsatlar sunar. Sosyal medyayı kullanmanın en güzel yanı, sosyal medya üzerinden kişiler konu ile ilgili uzmanlarla bağlantı kurabilmektedir. Bu uzmanları takip etmeye başladığınızda daha fazla şey öğrenir ve onlardan yararlı içerikler kazanırsınız, bu da size harika sonuçlar üretmenizi sağlar. Adminler ağlara ve sayfalara bağlı tüm kişilere ulaşan destekleyici ve olumlu mesajları paylaşabilirler böylece farklı kaynaklardan bilgi yayılmış olur. Video, etkili olan sosyal medya trendlerinde önemli bir araçtır ve bunu bireylere ilham veren, ders konularına yardımcı olan özellikle araziden yararlı videoları paylaşmak için kullanabilirler. Youtube, facebook veya instagram gibi canlı ortamlar aracılığıyla kişiler arasındaki etkileşim sürdürülebilir.

Sosyal medya uygulamaları sayesinde bireylerde aidiyet duygusunun gelişip arkadaşlığını sosyal medya eğitiminde yönlendirici bir işlevi de bulunmaktadır. Sosyal ağlar aktif, işbirlikçi öğrenme ortamlarını hazırlama, sorgulayıcı ve eleştirel düşünen bireylerin yetişmesine de olanak sağlamaktadır.

2.2. Coğrafi Bilginin Yaygınlık Kazanmasına Katkı Yapan Bazı Türk Sosyal Medya Hesapları ve Özellikleri

Coğrafya ile ilgili sosyal medya uygulamalarında coğrafya paylaşımlarının fazlalığı nedeniyle bu uygulamalarda amaç doğrultusunda belirlenen örnekler kısaca ele alınacaktır.

Jeomorfoloji (Prof. Dr. Sırrı Erinç) adlı hesap yer bilimleri ile alakalı akademik paylaşım ve sunuların devam ettiği bir sosyal medya grubudur. Türkiye’nin saygın yer bilimci ve Coğrafyacısı olan TÜBA şeref üyesi Prof. Dr. Sırrı Erinç’in çalışmalarını ve yer bilimlerine olan katkılarını tüm yer bilimleri camiası, özelde Jeomorfoloji ve Coğrafya disiplinlerine olan katkılarını dile getirmek ve Jeomorfolojik araştırmalara ilgi duyan tüm bilim insanı ve adaylarını bir araya toplamayı amaçlamıştır. Grubun başlıca vizyonu; yer şekilleri ve onların oluşturduğu yeryüzü görünümleri ile bunları meydana getiren ve değişikliğe uğratan, iç ve dış süreçlerin, disiplinler arası işbirliği içinde sistematik bir şekilde inceleyen, kendi içerisinde

birçok alt alandan meydana gelen Fiziki Coğrafyanın alt dalı olan Jeomorfoloji alanının sesi ve kidedlisi olacak yer bilimci, Coğrafyacıların yetişmesine olanak sağlamaktır (Şekil 4).

Şekil 4: Jeomorfoloji (Prof. Dr. Sırrı Erinç) Facebook Hesabından Bir Kesit

Her Gün Bir Coğrafi Bilgi, grubu Coğrafya biliminin köklü geçmişinden gelen bilgi birikimini günümüz teknolojisiyle elde edilen yeni bilgilerle harmanlayıp tüm Coğrafyacılar ve ilgililerle paylaşmayı ve hafızalardaki bilgileri taze tutmayı amaçlamaktadır.

Modern Coğrafya (Geography), grubu ise çeşitliliği arttırmak, çok sesliliğe vesile olmak, güncel ve güvenilir bilgiyi daha erişebilir hale getirip isimlerin tekelinden kurtarmak, bu bilgilerin üzerinde konuşarak samimi bir paylaşım ortamı oluşturmak, özverili çalışan arkadaşlarımızı, hocalarımızı yetişebildiğimiz ölçüde takip etmeyi ve ettirmeyi amaçlamaktadır.

Anadolu Biyocoğrafyası, adlı hesap sahip olduğu biyolojik çeşitlilik açısından yeri doldurulamaz, ancak zaten özgün doğal vejetasyonunun çoğunu kaybetmiş, yoğun tehdit altında olan Anadolu ile ilgili daha çok biyocoğrafyaya perspektifte paylaşımlar yapmaktadır.

Coğrafya Mücadele Platformu (Coğrafya Meslek Olacak) sosyal medya hesabının ana hedefi “Coğrafya için ve en temelde Coğrafyacı sorununun aşılabilmesini” sağlamaktır. Grup aynı zamanda bir mücadele platformu niteliğini de göstermektedir. Türkiye’nin birçok şehirden atanmış/atanacak Coğrafya öğretmeni ve adayları, Coğrafya akademisyenleri gruba üyedir.

Jeomorfolojik Araştırmalar, adından da anlaşılacağı üzere Jeomorfoloji disiplinine katkı sağlamayı amaçlayan bir sosyal medya grubudur.

Coğrafya Öğretimi Grubu, özellikle ortaöğretim Coğrafya öğretimi üzerinde tartışma ve etkinliklerin yürütüldüğü bir hesap olarak dikkat çeker.

Kendi adına açılan hesaplardan da coğrafi bilgiler paylaşılmaktadır. Bunlara en iyi örnek Arzu Aras hesabıdır. Hesap isme ait olmakla beraber özel bilgi paylaşımının yapılmadığı salt özellikle de uluslararası içeriğe sahip coğrafi bilgilerin paylaşılması nedeniyle dikkate değer bulunmuştur. Bunların dışında çok sayıda sosyal medya hesapları, blog, web sayfası sayılabilir. Ancak mahdut sayfalardan ibaret olan bu yazı amacı gereği yukarıdaki birkaç örnek ile yetinilmiştir.

Bilgisayar ve internet teknolojisi insan hayatına girene kadar coğrafya derslerinde teknoloji kullanımı dendiği vakit, çoğunlukla slâyt makineleri ile yapılan fotoğraf görüntüleme tekniği akla gelirdi. Zamanla coğrafya derslerinde projeksiyonların kullanımı yaygınlaşmaya başladı. Kullanımının daha kolay ve sınıflar arasında kolayca taşınabilir olması, asetat hazırlamada renkli ve renksiz seçenek sunması ve maliyetinin düşük olması projeksiyonun yaygın bir teknolojik destek olarak coğrafya sınıflarında günümüzde bile yerini korumasını sağlamıştır. Projeksiyona ilave olarak televizyon ve video gibi araçlar da bilgisayarın sınıflara girmesi öncesinde coğrafya derslerinde sıkça kullanılmıştır. Coğrafya derslerinde daha önce kullanılan

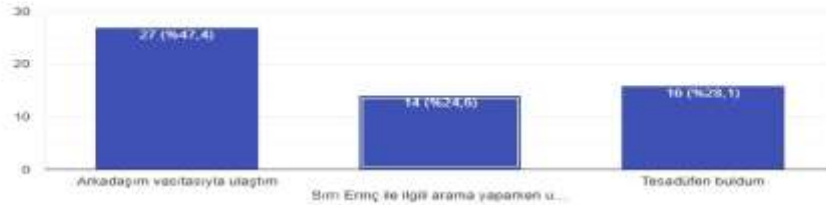
teknolojiler, bilgisayarın gelişi ile etkilerini yavaş yavaş azaltmıştır. Günümüze kadar gelinen süreçte, kullanım alanlarındaki çeşitlilik ve eğitime olan katkıları sonucunda rahatlıkla görülebileceği üzere, coğrafya derslerinde bilgisayar teknolojisi ve onu destekleyen ürünlerin yapmış olduğu devrimi daha önce hiçbir teknolojik ürün yapmamıştır. Günümüzde sosyal medya platformlarının kullanım kolaylığı coğrafyacıların bu platformlardan faydalanmasını sağlamıştır. (Kesler'den aktaran Taş, Özel, & Demirci, 2007).

2.3. Coğrafi Sosyal Medya Kullanıcılarının Bakış Açılarının ve Kazanımların Sorgulanması

Coğrafi sayfaların tahlil edilebilmesi ve kazanımların sorgulanabilmesi için *Jeomorfoloji* (Prof. Dr. Sırrı Erinç) sosyal medya grubunda 15 adet sorudan oluşan ve 57 kişi tarafından cevaplanan anket verileri değerlendirilecektir (Şekil 5).

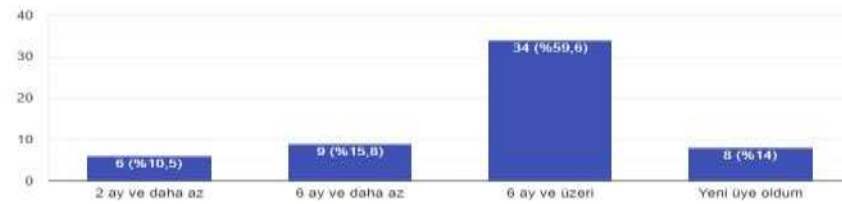
Grubumuzla nasıl iletişime geçtiniz ?

57 yanıt

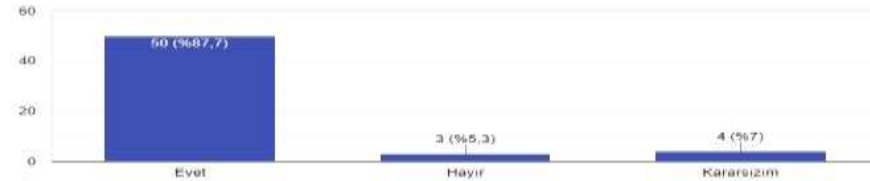
Ne kadar zamandır grubu takip ediyorsunuz?

57 yanıt

Grubumuzu arkadaşlarınıza tavsiye eder misiniz ?

57 yanıt

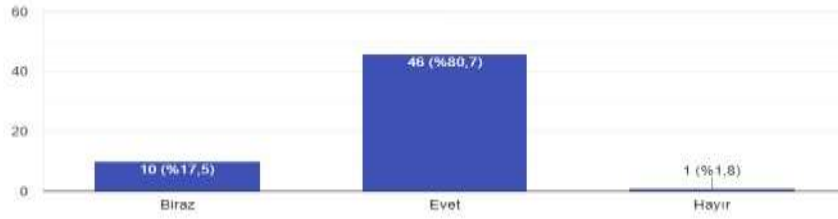
Sırrı Erinç ile ilgili yapmış olduğumuz paylaşımları yeterli buluyor musunuz?

54 yanıt

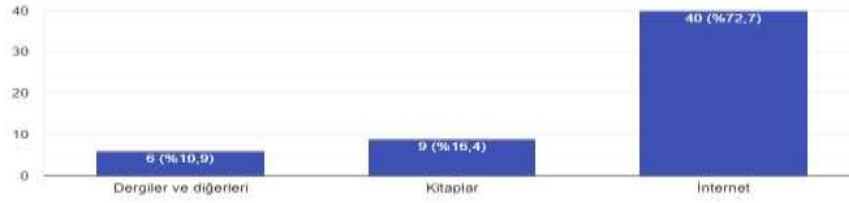
Grubumuzda yapılan paylaşımları faydalı buluyor musunuz?

57 yanıt

Coğrafya ile ilgili araştırmalar yaparken hangi yöntemleri tercih ediyorsunuz?

55 yanıt

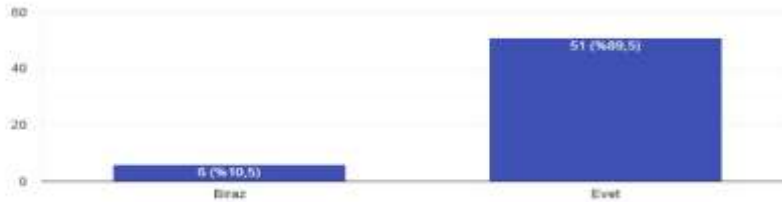
Ders ile ilgili öğrenmek istediğiniz bir konuyu grubumuza yazdığınızda yardımcı olunuyor mu?

49 yanıt

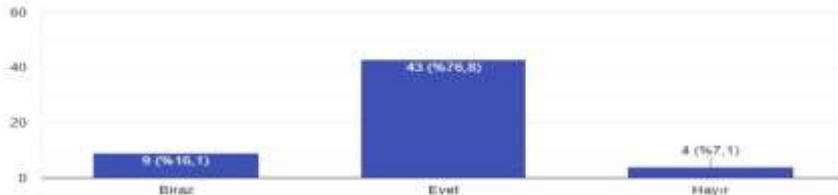
Sosyal medya uygulamalarının eğitim için kullanılmasını doğru buluyor musunuz?

57 yanıt

Çeşitli grup ve sayfalarda yapılan paylaşımların kendiniz ve yakın çevrenizde bilinçlenme oluşturduğunu düşünüyor musunuz?

56 yanıt

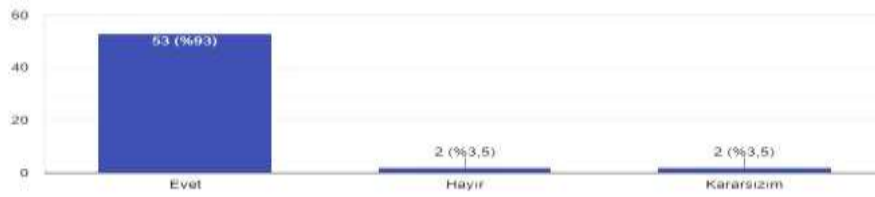
Geleneksel eğitim yöntemlerine ek olarak sosyal medyanın öğretim etkinliklerinde kullanılmasını klasik yöntemle göre daha doğru buluyor musunuz?

55 yanıt

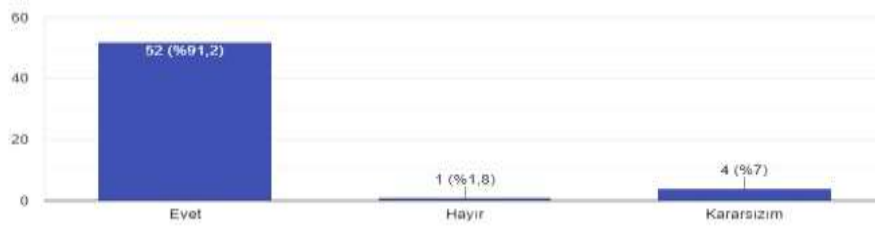
Sosyal medyanın bilgi amaçlı kullanılması halinde kişiye fayda sağladığı yorumuna katılıyor musunuz?

57 yanıt

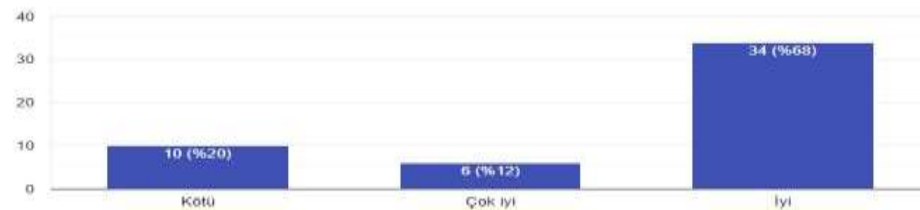
Sosyal medyanın eğitim için kullanımının ve erişiminin kolay ve pratik olduğuna katılıyor musunuz?

57 yanıt

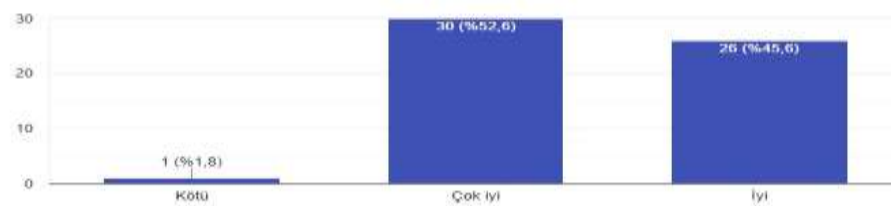
Okuduğunuz okul veya fakültede öğretmenleriniz eğitim için sosyal medya kullanımına bakışı nedir?

50 yanıt

Sosyal medya uygulamalarının eğitim amaçlı kullanılmasını ne kadar faydalı buluyorsunuz?

57 yanıt

Geleneksel eğitim yöntemlerine ek olarak sosyal medya uygulamalarının eğitim etkinlikleri için kullanılmasını doğru buluyor musunuz?

57 yanıt

Şekil 5: Uygulanan Anket ve Sonuçları

- Grubumuzla nasıl iletişime geçtiniz? Sorusuna katılımcıların % 47,4'ü arkadaşları vasıtasıyla ulaştığını, % 28,1'i ise tesadüfen bulunduğunu belirtmiştir. %24,6' oranında ise Sırrı Erinç ile ilgili arama yaparken bulunduğunu bildirmiştir.
- Ne kadar zamandır grubu takip ediyorsunuz? Sorusuna çoğunluk olan % 59,6'lık kesim 6 aydan daha fazla grubu takip ettiğini belirtmiştir.
- Grubumuzu arkadaşlarınıza tavsiye eder misiniz? Sorusuna çoğunluk olan % 87,7 oranında katılımcı evet demiştir.
- Diğer sorumuz olan Sırrı Erinç ile ilgili yapılan paylaşımları yeterli buluyor musunuz? Sorusuna çoğunluk olan %66,7'lik kesim iyi olarak belirtmiştir.
- Grubumuzda yapılan paylaşımları faydalı buluyor musunuz? Sorusuna çoğunluk olan % 80,7'lik kesim evet demiştir.
- Coğrafya ile ilgili araştırma yaparken hangi yöntemleri tercih ediyorsunuz? Sorusuna % 72,7'lik kesim internet,%16,4 ise kitaplardan araştırdığını belirtmiştir.%10,9 ise dergi ve diğerleri seçeneğini işaretlemiştir.
- Ders ile ilgili bir konuyu grubumuza yazdığınızda yardımcı olunuyor mu? Sorusuna çoğunluk olan %77,6'lık kesim iyi olduğunu belirtmiştir.
- Makale için önemli sorulardan addettiğimiz Sosyal medya uygulamalarının eğitim için kullanılmasını doğru buluyor musunuz? Sorusuna %89,5'lik kısım evet %11,5 ise biraz demiştir.
- Çeşitli grup ve sayfalarda yapılan paylaşımların kendiniz ve yakın çevrenizde bilinçlenme oluşturduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna %76,8'i evet,%16,1'i biraz %7,1 ise hayır yanıtını vermiştir.
- Geleneksel eğitim yöntemlerine ek olarak sosyal medyanın öğretim etkinliklerinde kullanılmasını klasik yöntemlere göre daha doğru buluyor musunuz? Sorusuna %56,4 evet %32,7 kararsız, %10,9'u hayır olduğunu belirtmiştir.
- Sosyal medyanın bilgi amaçlı kullanılması halinde kişiye fayda sağladığı yorumuna katılıyor musunuz? Sorusuna katılımcıların %93'ü evet demiştir.
- Sosyal medyanın eğitim için kullanımının ve erişiminin kolay ve pratik olduğuna katılıyor musunuz? Sorusuna %91,2 evet %7 kararsızım %,1,8 ise hayır demiştir.

- Okuduğunuz okul veya fakültede öğretmenleriniz eğitim için sosyal medya kullanımına bakışı nedir? Sorusuna %68 iyi %20 kötü %12 ise çok iyi olarak belirtmiştir.
- Sosyal medya araçlarının eğitim amaçlı kullanılmasını ne kadar faydalı buluyorsunuz? Sorusuna %52,6 çok iyi %45,6 iyi %1,8 ise kötü demiştir.
- Geleneksel eğitim yöntemlerine ek olarak sosyal medya uygulamalarının eğitim etkinlikleri için kullanılmasını doğru buluyor musunuz? Sorusuna %78,9 evet %21,1 ise kararsız olduğunu ifade etmiştir.

2.4. Coğrafi Sosyal Medya Hesaplarının Oluşturduğu Yaygın Etki

Teknolojinin eğitime olan katkıları son yıllarda araştırmacılar tarafından sıklıkla incelenen bir konu olmuştur. Rüzgâr’ın (2005) yaptığı deneysel çalışmada, teknolojik araçların eğitimde kullanılmasının bilginin edinimine ve başarının artırılmasına yardımcı olduğu belirlenmiştir. Hersh ve diğerlerinin (2003) yaptıkları deneysel araştırma sonucunda, teknoloji kullanımıyla yapılan öğrenme ve öğretmenin, geleneksel eğitime göre öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal davranışları üzerinde küçük ama pozitif etki yaptığı ortaya çıkmıştır. eMINTS National Center (2005) tarafından yapılan çalışmada ise networku kullanan öğrencilerin, kullanmayan öğrencilere göre bilgiyi daha eğlenceli ve daha fazla öğrendikleri tespit edilmiştir. Bilgisayar ve internet teknolojilerinin kullanımı, öğretmen merkezli öğretim modelinden çıkıp öğrenci merkezli öğretim modeline doğru olan dönüşümü hızlandırmaktadır. (Ateş, 2010).

Coğrafi sosyal medya siteleri kullanıcı bireylerde istedik davranışlar meydana getirdiği saptanmıştır. Sosyal medya uygulamalarının kullanıcı tabanlı olması nedeniyle orijinal veri üretimi ve paylaşımı ciddi boyutlara ulaşmıştır. Dahası bu materyalin, görsel, işitsel ve yazı gibi iletişim zenginliği ile sunulması yapılandırıcı eğitim modeli ortaya koymaktadır. Dünyanın herhangi bir yerindeki bir kişinin bulunduğu yer ile ilgili çeşitli görsel ve açıklayıcı bilgiler vermesi sayesinde takipçiler bu bilgileri ve o yerin video ve fotoğrafını görerek bunlardan yararlanabilmektedir. Çeşitli araştırmacıların yapmış olduğu çalışmalar sosyal medya uygulamaları aracılığı ile kişinin takip etmiş olduğu grup veya sayfalarda karşısına çıkmaktadır. National Geography ve History Channel gibi Dünyanın önde gelen belgesel kuruluşlarının yapmış olduğu profesyonel doğa belgeselleri sosyal medya uygulamalarında özellikle de Youtube gibi video paylaşım sitelerinde bulunmaktadır ve bu sayede Coğrafyacıların bunlardan yararlanması ve diğerlerinde de istedik davranışları arttırmaktadır. Nitekim Google form aracılığı ile yapmış olduğumuz anket çalışmasında “Sosyal medyanın bilgi amaçlı kullanılması halinde kişiye fayda sağladığı yorumuna katılıyor musunuz?” sorusuna % 93 evet demiştir.

Gerek fiziki gerekse beşeri coğrafya ile ilgili paylaşımlarda görsel ağırlıklı içerikler ağırlık kazanmaktadır. Lokasyonların tanıtımlarında veya çeşitli Coğrafi oluşumların gösteriminde görsel kullanmak yapılan paylaşımları daha etkin hale getirmektedir. Ayrıca kişilerin kendi hazırlamış olduğu çalışmalarını kendi kişisel veya çeşitli gruplarda paylaşması kişinin kendisinin bu araştırmaya yaparken öğrenmesine ve öğretmesine sebep olduğu kanısındayız.

Her ne kadar eğitimciler öğretim sürecinde kullanmak üzere popüler, fonksiyonel ve ilgi çekici eğitim teknolojileri geliştirmede zorlansalar da, genç bireyler tamamen eğitsel amaç kaygısı taşımadan oluşturulmuş olan binlerce sosyal ağ sitelerine üye olmakta, bloglar oluşturup, yazmakta, fotoğraflarını paylaşmakta, üç boyutlu dünyalara katılmakta ve tüm bunların dışında çevrimiçi mesajlaşma sistemlerini kullanarak sosyal topluluklar oluşturmaktadırlar. Bu nedenle,

eğitimcilerin etkili araç ve ortam arayışlarında zaten birçok fonksiyonu ile uygun olan ve meraklı bireylerin ilgisini çekmiş olan sosyal medya ortamlarının eğitimciler tarafından da kullanılmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Önemli oranda alanında uzman akademisyenlerin grubumuzu takip edip yapılan paylaşımlara yorumlarıyla katkılar sağladığı ve çeşitli içerikler üreterek paylaştığı görülmektedir. Böylece Coğrafyacılar arasında herhangi bir yerde oturan kişi bu paylaşımları kolayca takip edebilmekte dahası yorumlarıyla tartışma platformunda özgürce istediği bir konu hakkında yorum yapabilmektedir. Böylece bilgi paylaşımı, bilgi alış verişine dönüşmektedir.

Sosyal ağların oluşturduğu bir yaygın etki de farklı yerlerde olan Coğrafyacıları birleştirme özelliğidir. Coğrafyanın sorunları ile ilgili tartışmaların yapılabilmesi çeşitli etkinlikler düzenlenebilmesi önemli avantajlardandır. Coğrafyanın yardımcı bilim dallarından olan jeoloji, meteoroloji, sosyoloji, vb. bilim dallarının da sosyal ağlarda olması Coğrafyacıların bu durumdan faydalanabilmesine olanak tanımaktadır. Diğer bilim gruplarıyla iletişim halinde olabilmesi önemli bir avantaj niteliği taşımaktadır.

Sosyal ağlar aracılığıyla kişiler bilgi sunarak bir marka oluşturabilmektedir. Öğrenciler uzmanlıklarını sunabilecekleri insanlar olarak akademisyenlerin veya işverenlerin karşısına çıktıkları bu sayfalar ile tanınmak ve markalaşmak öğrencilerin kariyerleri için bir portföy oluşturmaya yardımcı olmaktadır. Bu, bir öğrencinin kariyerinin piyasaya sürülmesinin, öğrenme sürecinin sosyal medyası aracılığıyla geliştirdiğini göstermesi açısından faydalıdır.

Ağların oluşturduğu önemli yaygın fayda, öğrenmeyi keyifli bir süreç haline getiren birçok yararlı ve faydalı araç ve erişimdir. Bir dijital pazarlama kalifikasyonu, öğrencilere eğitimde sosyal medyanın rolünü bilmeleri için ilham vermektedir. Bu çeşitli sosyal medya ve pazarlama iş yollarına yol açmaktadır. Bu uygulamalar uygun bir biçimde kullanıldığında, öğrencinin özerkliğini, aktifliğini, birbirlerine ve sürece bağlılığını arttırarak öğrenmenin kontrolünü öğrenciye vermekle birlikte hem gerçek hem de sanal toplulukları coğrafi, fiziksel, kurumsal sınırlılıklardan bağımsız hale getirmektedir. Bunun içinde öğrencilerin hem içeriği ve araçları hem de kendi öğrenme biçimlerini seçerek kişiselleştirmeleri, öğreticilerin ise öğrencilerin kullanacakları teknolojileri zorla belirleyerek onları esnek olmayan bir ortama sokmamaları gerekmektedir.

SONUÇ

Jeomorfoloji (Prof. Dr. Sırrı Erinç) grubu üyeleri arasından ankete katılan 57 üyenin sosyal medya teknolojileri ve Coğrafya öğretimi arasındaki düşüncelerini içeren anket sonuçları çoğu katılımcının sosyal medya platformlarını desteklediğini göstermektedir. Katılımcılara yöneltilen “Sosyal medyanın eğitim için kullanımının ve erişiminin kolay ve pratik olduğuna katılıyor musunuz?” sorusuna büyük çoğunluk evet demiştir. Diğer önemli sorumuz olan “Sosyal medya uygulamalarının eğitim için kullanılmasını doğru buluyor musunuz?” sorusuna %89,5’lik katılımcının evet demesi bu platformların kullanılabilirliğini ortaya koyar niteliktedir. Sorular içerisinde katılımcıların tereddütte kaldığı soru olan “Geleneksel eğitim yöntemlerine ek olarak sosyal medyanın öğretim etkinliklerinde kullanılmasını klasik yöntemlere göre daha doğru buluyor musunuz?” sorusuna %56,4 evet %32,7 kararsız, %10,9’u hayır olduğunu belirtmiştir. Bu durum sosyal medya platformlarının kullanıcılar arasında klasik eğitim yöntemlerinin yerini almasının evet seçeneğinin yanında kararsız ve hayır oranlarında önemli orandadır. Diğer önemli sorumuz olan “Çeşitli grup ve sayfalarda yapılan paylaşımların kendiniz ve yakın

çevrenizde bilinçlenme oluşturduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna %76,8’i evet,%16,1’i biraz %7,1 ise hayır yanıtını vermiştir. Coğrafyacılara arasındaki coğrafi paylaşımlar diğer kullanıcılar tarafından takip edilmekte ve bununla ilgili olumlu geri dönüşler alınmaktadır. Katılımcıların %76,8’i evet demesi önemli oranda paylaşımların diğer kullanıcılar tarafından bilgi edinme durumunu ortaya çıkarmaktadır.

Coğrafya dersi görselliğe dayalı bir dersdir. Bu yüzden coğrafya dersi yazı, görüntüler, haritalar ve grafikler eşliğinde işlendiğinde öğrenme daha kalıcı olabilir. Ayrıca coğrafya dersinin amacı, öğrencilere doğal ve beşeri özellikleri tanıtmak ve onlara çevreleri ile sağlıklı bir uyum kurma düşüncesi kazandırmaktır. Coğrafya, öğretimindeki uygulamalar sonucunda bugün önemli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Örneğin pek çok insan coğrafyayı lokasyon isimleri ezberleme ve kuru bilgiler yığını olarak algılamakta, coğrafyayı, Türkiye’nin en büyük akarsuyu, en küçük ilçesi gibi bilgilerden ibaretmiş gibi görebilmektedir. Bilgisayarlar ve sosyal medya teknolojileri coğrafya dersinde ihtiyaç duyulan görselleri ve hareketli görüntüleri oldukça geniş bir alanda depolayacak imkâna sahiptirler. Sosyal medyanın coğrafi bilgilerin yaygınlaşmasındaki rolüde önemli boyutlara ulaşmıştır. Nitekim bu makale konusunda ilk olup bundan sonraki araştırmacılara yol göstermede büyük kolaylık sağlayacağı kanısındayız. Sosyal medyada coğrafya sadece öğrencilerin değil coğrafya bilimine ilgi duyan herkes için önemli avantajlar taşımaktadır. Dünyada her geçen zaman zarfında internet kullanımı artış eğilimindedir. Günümüzde artık milyarlarla ifade edilen internet kullanıcıları bulunmaktadır. Her kültürden farklı meslek gruplarından farklı yaş gruplarından farklı statülerde insanlar interneti kullanmaktadır. Bağımlılık derecesi giderek artmaktadır. Kullanıcıların özgürce fikirlerini yazabilmesi, fotoğraf, video paylaşabilmesi her geçen gün sürekli güncellenen uygulamaların varlığı kitlelerin kullanımı hızla arttırmaktadır.

Sosyal medya uygulamaları içinde özellikle facebook grupları içinde yapılan Coğrafi paylaşımlar ağırlıklı olarak Coğrafyanın tüm konularını kapsar niteliktedir. Özellikle Coğrafya ile ilgili soru paylaşım ve bunların çözümünün ağırlıkta olduğu gruplarda dikkati çekmektedir. Coğrafyanın alt dalları ile ilgili açılan gruplarda Jeomorfoloji ile ilgili gruplar yoğunluk kazanmaktadır. Bu grupların yöneticilerinin yukarıdaki grup tanıtımlarında da değinildiği gibi alanında uzman akademisyenler tarafından yönetildiği görülmektedir. Nitekim araştırmamız sonucunda Coğrafya ve tüm alt dalları ile ilgili genel paylaşımların olduğu grup ve sayfalar yoğunluktadır. Web sitelerinde ise daha çok Coğrafya ile ilgili ders konularının ağırlık kazandığı görülmektedir. Coğrafya ile ilgili popüler bilim yazıları yok denecek durumdadır. Facebook’ta gruplar kısmında Coğrafya adı yazıldığında toplam 96 tane grup karşımıza çıkmaktadır. CBS ile ilgili 24 tane grup bulunmaktadır. Sayfalara baktığımızda Coğrafya adı ile kurulmuş 105 tane sayfa bulunmaktadır.

Coğrafya bilgi paylaşımında özellikle facebook kullanım sayısı fazlalığı nedeniyle en önemli sosyal platform konumundadır. Özellikle facebook ortamında tartışma platformunun olması, dosya paylaşılabilmesi gibi avantajları olduğundan eğitim için kişiler bu platformu seçmektedir.

Bizim özelimizde sosyal ağlarda Coğrafyacılara ve Coğrafi paylaşımlar her geçen süre zarfında artmaktadır. Akademisyenlerinde sosyal ağları her geçen gün kullanma oranı artması ve bilgilendirici paylaşım yapması sosyal ağların tüm kesimlere hitap ettiğinin göstergelerindedir.

Geleneksel eğitim sistemindeki öğretmen merkezli otoriter anlayış yerini öğrenci etkileşimlerini arttıran dijital uygulamalara bırakmıştır. Sosyal medya uygulamaları aracılığı ile kolaylıkla ve sağlıklı iletişim kurulabilmektedir. Bunlarla birlikte görsel öğelerin ve yazının birlikte olması alternatif bir öğrenim ve öğretim sağlamaktadır. Ayrıca sosyal medya uygulamaları sayesinde öğrenim-öğretim süreçlerinin metin, video, görsel materyaller ile desteklenmesi öğretim ve değerlendirme sürecine destek olmaktadır. Sosyal medya uygulamaları sayesinde bireylere aidiyet duygusu gelişip arkadaşlığın sosyal medya eğitiminde yönlendirici bir işlevde sağlamaktadır.

Sosyal medya uygulamalarının avantajları yanında dezavantajları da vardır. Bunlardan en önemlisi de ham verilerden oluşan bilgi kirliliğidir. İsteyen her kullanıcı özgürce istediği bilgiyi paylaşabilmekte ancak bilginin doğruluğunun güvenilir olup olmadığı net değildir. Ancak uzmanlar bu durumu ayırt edebilmektedir.

KAYNAKLAR

- Alabay, M. (2014, 06 29). *Web Teknolojileri ve Hayatımızdaki Değişimler*. dralabay.wordpress.com: <https://dralabay.wordpress.com/2014/08/29/web-teknolojilerinin-gelisimi-ve-hayatimize-etkileri/16.10.2018>
- Ateş, M. (2010). Orta Öğretim Coğrafya Derslerinde Akıllı Tahta Kullanımı. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 409-427.
- Demirci, A., Taş , H., & Özel, A. (2007). Türkiye’de Ortaöğretim Coğrafya Derslerinde Teknoloji. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 38-54.
- Dlamini, K. (?). *The Role of Social Media in Education*. London College of International Business Studies: <https://www.lcibs.co.uk/the-role-of-social-media-in-education/13.10.2018>
- Ekinci, D. (2014). *Kültürel Miras Ve Teknoloji*. Auzef Ders Kitapları, İstanbul.
- Genç, H. (2010). İnternetteki Etkileşim Merkezi Sosyal Ağlar ve E-İş 2.0 Uygulamaları. *XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* (s. 481-486). Muğla: Akademik Bilişim Konferansları.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı,. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* , 604-634.
- İnanç, V. (2009, 12). *Web 3.0 Nedir ?* volkaninanc: <http://www.volkaninanc.com/web-3-0-nedir/12.10.2018>
- Kayabaşı, Y. (2005). Sanal Gerçeklik ve Eğitim Amaçlı Kullanılması . *The Turkish Online Journal of Educational Technology* , 151-158.
- Külcü, R. (2016). Thales’ten Günümüze Arkhe Arayışı. *Akademia Disiplinlerarası Bilimsel Araştırmalar Dergisi* , 1-10.
- Social, W. A., & Hootsuite. (2018). *Digital Around The The World In 2018*. wearesocial.com: <https://wearesocial.com/blog/2018/01/global-digital-report-2018> 11.10.2018

Taş, H. İ., Özel, A., & Demirci, A. (2007). Coğrafya Öğretmenlerinin Teknolojiye Bakış Açıları Ve. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31-52.

Tversky, B., Bétrancourt, M., & Morrison, J. (2002). Animation: Can it facilitate? *International Journal of Human-Computer Studies*, 247-262.

Vural, Z. B., & Bat, M. (2010). Yeni Bir İletişim Ortamı Olarak Sosyal Medya: Ege Üniversitesi İletişim. *Journal of Yasar University*, 3349.

Web Kaynakları

Anadolu Biyocoğrafyası: <https://www.facebook.com/groups/1090597564304144/>

Arzu Aras: <https://www.facebook.com/arzu.aras.77>

Coğrafya Mücadele Platformu (Coğrafya Meslek Olacak):
<https://www.facebook.com/groups/senvarsanherkesvar/>

Coğrafya Öğretimi (Geography Teaching):
<https://www.facebook.com/groups/cografyaogretimi/>

Her Gün Bir Coğrafi Bilgi: <https://www.facebook.com/groups/485518841607486/>

Jeomorfoloji Prof. Dr. Sırrı Erinç: <https://www.facebook.com/groups/376267352788960/>

Jeomorfolojik Araştırmalar: <https://www.facebook.com/groups/2216541781912711/>

Modern Coğrafya (Geography):
https://www.facebook.com/groups/427273084120003/?ref=br_rs